

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

26.06.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький і єврокомісар Мікаллеф обговорили посилення захисту української культурної спадщини. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький обговорив із французькою колегою боротьбу зі злочинами проти культури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький обговорив з керівництвом французьких інституцій спільні проєкти у кіно та медіа. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький сподівається на поглиблення співпраці з Лувром для захисту українських культурних цінностей. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 черв. В Україні відзначають День кримськотатарського прапора. – Інф.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 черв. Ющенко і ще понад 50 митців, культурних і громадських діячів висловилися за перепризначення Кременя на посаду мовного омбудсмена. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Києві відбудеться світова прем'єра балету «На прекрасному блакитному Дунаї». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 черв. У Харкові готують прем'єру «Енеїди» за партитурою Лятошинського 1937 року. – Інф.](#)

Музика

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 черв. Україна та Метрополітен-опера домовилися розвивати нові напрями співпраці – Олена Зеленська. – Інф.;](#)
[Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Зеленська запропонувала Метрополітен-опера стати амбасадором української музики. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 26 черв. «Головне не дозволити, щоб посипався тил»: засновниця концертів НаШапку Соня Сотник розповіла NV, заради чого щочетверга збирає гостей. – Найденко Ю.](#)

Візуальні мистецтва

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 25 черв. У Києві стартував польсько-](#)

український виставковий проєкт «Різні місця». – Резніченко В.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Фільм «Notre guerre» Леві є кінематографічним свідченням стійкості українців – Точицький. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. На фестивалі «Миколайчук OPEN» відбулася прем'єра фільму «Трос». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Фільм «Ти – Космос» покажуть на міжнародному фестивалі у польському Торуні. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Вийшов перший тизер романтичного фентезі «Мавка. Справжній міф». – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 25 черв. У Києві відкрили автокінотеатр біля «Сільпо» на Івасюка – вхід вільний. – Гришина Д.; Village Україна. – 2025. – 25 черв. На парковці «Сільпо» на Оболоні безкоштовно показуватимуть українське кіно. – Гуржий В.

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 25 черв. До Дня Конституції України для киян проведуть безоплатні екскурсії містом, зокрема для людей із порушеннями слуху та для дітей. – Марків Н.; Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Києві до Дня Конституції проведуть безоплатні екскурсії. – Інф.

Література

NV. – 2025. – 26 черв. Книжка Вікторії Амеліної отримала The Orwell Prize 2025. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 25 черв. Вікторія Амеліна посмертно отримала премію Орвела за книгу про жінок, які фіксують злочини РФ. – Головань Д.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Україна візьме участь у міжнародному книжковому ярмарку Liber в Іспанії. – Інф.

NV. – 2025. – 26 черв. Справжній козацький блокбастер. В Україні вийшло ілюстроване перевидання «Чорної Ради» Пантелеймона Куліша. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 25 черв. Дмитро Лазуткін – лауреат премії імені Бориса Нечерди – 2025. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. В Україні проходить Тиждень незалежних книгарень. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Мистецькі видання про українську культуру на експорт (Книжки про Малевича, Екстер, Примаченко й інших митців стають дієвим інструментом культурної дипломатії). – Самченко В.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Пам'ятка архітектури. Внаслідок ракетної атаки РФ на Дніпро постраждав Будинок органної та камерної музики. – Інф.; Village

Україна. – 2025. – 25 черв. Росіяни пошкодили будинок органної і камерної музики в Дніпрі. – Гриненко В.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Вашингтоні відбувся вечір, присвячений 100-річчю сучасної української літератури. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Манілі відкрилася українська виставка «Митці на війні». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Українсько-австралійський книжковий фестиваль запрошує авторів. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. «Українську книжкову полицю» відкрили в Батумі. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький і єврокомісар Мікаллеф обговорили посилення захисту української культурної спадщини. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький у Брюсселі провів зустріч із комісаром Європейського Союзу з питань справедливості між поколіннями, молоді, культури та спорту Гленном Мікаллефом. У заході також взяв участь Представник України при ЄС Всеволод Ченцов. Сторони обговорили актуальні виклики у сфері збереження культурної спадщини в умовах війни, підготовку до майбутньої Конференції з питань відновлення України у Римі, де культура вперше буде інтегрована у всі тематичні блоки. Йшлося також про співпрацю у сфері боротьби зі злочинами проти культури, притягнення винних до відповідальності та запровадження санкцій проти осіб, причетних до розкрадання та знищення культурної спадщини України на тимчасово захоплених агресором територіях. Особливу увагу сторони приділили питанню створення Українського фонду культурної спадщини – ініціативі, розробленій за результатами першої міжнародної Конференції з питань культури України «Співпраця заради стійкості». Вона відбулася 1 лютого цього року в Ужгороді. У ній взяли участь 28 іноземних делегацій, у тому числі делегація Європейської комісії, очолювана єврокомісаром Гленном Мікаллефом. Фонд має стати дієвим механізмом для координації міжнародної допомоги для збереження та відновлення культурної спадщини України, а також практичним кроком у реалізації Плану внутрішньої стійкості. У продовження домовленостей Ужгородської конференції та задля напрацювання конкретних пропозицій для створення та функціонування майбутнього Українського фонду культурної спадщини генеральний директорат Європейської комісії з питань освіти, молоді, спорту та культури провів спеціальне тематичне дослідження «Фонди культурної спадщини в Європі». Після завершення двосторонньої зустрічі відбулась церемонія офіційної передачі дослідження, а також спільна пресконференція міністра та єврокомісара. Микола Точицький висловив вдячність Гленну Мікаллефу за підтримку України та особисту відданість справі збереження української культурної спадщини в умовах війни. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008353-tocickij-i-evrokomisar-mikallef-obgovorili-posilenna-zahistu-ukrainskoi-kulturnoi-spadsini.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький обговорив із французькою колегою боротьбу зі злочинами проти культури. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький та міністр культури Франції Рашида Даті обговорили в Парижі співпрацю у сфері боротьби зі злочинами проти культури і взаємодію музейних установ для збереження українських колекцій. На зустрічі також були присутні представники Французького інституту, Французького національного інституту культурної спадщини, Фонду ALIPH, франко-німецького телевізійного мовника ARTE, а також кінематографічної індустрії. Микола Точицький висловив

вдячність Рашиді Даті за активну підтримку Францією українського культурного сектору в складних умовах війни Росії проти України. Міністри окреслили подальші пріоритети у розвитку двосторонньої культурної співпраці і скоординували спільні кроки у контексті підготовки й проведення Конференції з відновлення України (URC 2025), яка відбудеться у липні в Римі. Особливу увагу сторони приділили розвитку ініціатив, напрацьованих під час першої Конференції з питань культури в Україні. Йдеться про створення Фонду української культурної спадщини, платформи культурного відновлення та Альянсу культурної стійкості. Також сторони обговорили активізацію міжнародної співпраці у сфері боротьби з незаконним обігом культурних цінностей та з іншими злочинами проти культури і повернення викрадених артефактів. Йшлося також про підтримку українських митців у Франції і розвиток українсько-французьких кінопроектів. Крім того, обговорили взаємодію між музейними установами країн як з метою організації експозицій українських колекцій за кордоном, так і для збереження цінностей від наслідків війни, і запуск україномовних аудіогідів у французьких музеях. Також Точицький і Даті взяли участь у заході для українських реставраторів. До події долучилися представники французьких культурних інституцій, які активно співпрацюють з українськими фахівцями, і дипломати з європейських країн та представники медіа. Очільник МКСК подякував французьким партнерам за ініціативу й підтримку важливої програми стажування для українських музейників. На його переконання, така співпраця є безцінною у часи, коли українські музеї стикаються з безпрецедентними викликами через повномасштабну війну. У МКСК поінформували, що цього тижня у Парижі стартував черговий курс програми професійних обмінів, присвячений захисту спадщини в кризових умовах та обміну знаннями, практиками й досвідом між професіоналами у сфері захисту культурної спадщини. У програмі, організованій Міністерством культури і Міністерством оборони Франції у співпраці з посольством Франції і Французьким Інститутом в Україні, Фондом Blue Shields France, фондом ALIPH, Українським інститутом у Франції, Музеєм Лувру і Центром досліджень та реставрації музеїв Франції, беруть участь 10 українських музейників. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008222-tocickij-obgovoriv-iz-francuzkou-kolegou-borotbu-zi-zlocinami-proti-kulturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький обговорив з керівництвом французьких інституцій спільні проєкти у кіно та медіа. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький і президент Національної ради з питань кінематографії Франції (CNC) Гаєтан Брюєл обговорили спільні ініціативи у сфері кіновиробництва. Про це повідомляє МКСК. Участь у зустрічі, яка відбулася 24 червня у Парижі, з української сторони також взяли посол України у Франції Валерій Омельченко та директорка культурного центру України у Франції Світлана Фоменко. У межах візиту до Франції Микола Точицький також зустрівся з президентом франко-німецького суспільно-культурного телеканалу ARTE

Бруно Патіно і членами виконавчого комітету каналу. Під час зустрічі йшлося про розширення доступу української аудиторії до контенту ARTE, можливості розширення україномовних субтитрів, а також участь України в різних ініціативах телеканалу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008061-tocickij-obgovoriv-z-kerivnictvom-francuzkih-institucij-spilni-proekti-u-kino-ta-media.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Точицький сподівається на поглиблення співпраці з Лувром для захисту українських культурних цінностей. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький у Парижі провів зустріч з керівництвом Лувру і висловив сподівання на поглиблення співпраці для забезпечення захисту українських культурних цінностей. Про це Микола Точицький повідомив у Фейсбуці. Очільник МКСК висловив щире подяку керівництву Лувру за принципову і рішучу позицію з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, зокрема за партнерство у проєктах із захисту українських музейних фондів і представлення української спадщини у стінах Лувру і Лувр-Ленс у 2023 році. За словами Миколи Точицького, спільний проєкт із Музеєм мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків став важливим кроком для популяризації української культури у світі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008109-tocickij-spodivaetsa-na-pogliblenna-spivpraci-z-luvrom-dla-zahistu-ukrainskih-kulturnih-cinnostej.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 черв. В Україні відзначають День кримськотатарського прапора. – Інф.

26 червня в Україні відзначають День кримськотатарського прапора. Як повідомив напередодні голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров, цього року заходи до Дня кримськотатарського прапора пройдуть у Києві, регіонах України та за межами нашої держави. Зокрема, у Києві 26 червня відбудеться низка церемоній з урочистого підняття кримськотатарського прапора. Його піднімуть на флагштоку біля КМДА, біля будівлі МЗС України та у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка. Біля будівлі Таврійського національного університету також пройде така акція. Акції з урочистого підняття кримськотатарського національного прапора відбуватимуться і в обласних центрах за участю кримськотатарської та української громад. Крім того, дипломатичні установи України за кордоном разом з кримськотатарською та українською громадами проводитимуть різні акції до цього свята. Увечері 26 червня на території кіностудії ім. Олександра Довженка у Києві просто неба відбудуться концерти, дитячі конкурси, ярмарок митців тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4008319-v-ukraini-vidznacaut-den-krimskotatarskogo-prapora.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 черв. Ющенко і ще понад 50 митців,

культурних і громадських діячів висловилися за перепризначення Кременя на посаду мовного омбудсмена. – Інф.

Ще понад 50 митців, культурних і громадських діячів долучили свої підписи до відкритого звернення із закликом щодо повторного призначення Тараса Кременя на посаду Уповноваженого із захисту державної мови. Зокрема, згідно з інформацією на Порталі мовної політики, до звернення долучилися: Мирослав Маринович, Володимир Єрмоленко, Микола Рябчук, Олексій Панич, Катерина Калитко, Вахтанг Кебуладзе, Андрій Любка, Світлана Поваляєва, Леонід Фінберг, Юрій Винничук, Анатолій Дністровий, Іван Сенін, Остап Сливинський, Маріанна Кіяновська, Ольга Ходацька, Катерина Самойленко, Вано Крюгер, Оксана Луцишина, Ярослав Грицак, Валерій Чалий та ін. Раніше, 19 червня діячі культури закликали владу призначити Тараса Кременя на посаду Уповноваженого із захисту державної мови на наступну каденцію. Таким чином під зверненням свої підписи залишило уже 85 митців, культурних і громадських діячів. Крім того, окремо свою підтримку висловив й третій президент України Віктор Ющенко. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1082987.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Києві відбудеться світова прем'єра балету «На прекрасному блакитному Дунаї». – Інф.

На сцені МЦКМ «Жовтневий палац» 26 червня відбудеться прем'єра балету на дві дії «На прекрасному блакитному Дунаї» на музику Йоганна Штрауса у постановці Радуги Поклітару. Вистава є центральною подією ювілейного мистецького проєкту Академічного театру «Київ Модерн-балет» – «20 сезонів сталості та інновацій». Як зазначають творці нової постановки, вона є прикладом авторського переосмислення музичної класики. Костюми для постановки створив один з провідних театральних художників України Дмитро Курята. Цифрову відеосценографію створює художниця Ольга Нікітіна. Прем'єра балету реалізується за підтримки бюджету міста Києва відповідно до програми надання фінансової допомоги на поворотній безоплатній основі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008235-u-kievi-vidbudetsa-svitova-premera-baletu-na-prekrasnomu-blakitnomu-dunai.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 черв. У Харкові готують прем'єру «Енеїди» за партитурою Лятошинського 1937 року. – Інф.

У Харківському національному театрі опери та балету ім. Миколи Лисенка / Схід Орега готують прем'єру опери «Енеїда», на початку липня відбудеться генеральна репетиція. Про це розповів журналістам генеральний директор, художній керівник театру Ігор Тулузов. У створенні вистави задіяно майже весь колектив, опера стане наймасштабнішою прем'єрою військового часу. Дмитро Морозов, головний диригент театру, органіст, заслужений діяч мистецтв України, зізнався, що від початку не всі підтримували ідею працювати з редакцією композитора Бориса Лятошинського, і за неї «довелося

поборотися». Прем'єра відбудеться 5 та 6 липня. Квитки вже розпродано. «Енеїда» – опера на три дії (за мотивами однойменної поеми Івана Котляревського) композитора Миколи Лисенка; лібрето Людмили Старицької-Черняхівської. Вперше поставлена 23 листопада 1910 року в Театрі Миколи Садовського у Києві. За радянських часів «Енеїду» у 1959 році поставили у Київському театрі опери і балету, тоді партію Енея виконував Дмитро Гнатюк. Однак через цензурні зауваження вистава протрималась у репертуарі зовсім недовго. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008281-u-harkovi-gotuut-premeru-eneidi-za-partiturou-latosinskogo-1937-roku.html>

Музика

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 черв. Україна та Метрополітен-опера домовилися розвивати нові напрями співпраці – Олена Зеленська. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Зеленська запропонувала Метрополітен-опера стати амбасадором української музики. – Інф.

Перша леді України Олена Зеленська у Києві зустрілася з генеральним директором Метрополітен-опери Пітером Гелбом і диригенткою Ukrainian Freedom Orchestra Кері-Лінн Вілсон, повідомила пресслужба Офісу Президента України. Пані Зеленська відзначила вагому підтримку України з боку Метрополітен-опери, Пітера Гелба та його дружини Кері-Лінн Вілсон від початку повномасштабного російського вторгнення, а також те, що кількість спільних проєктів постійно зростає. Вдалося реалізувати стажування для українських митців і створення сучасної української опери. Крім того, дружина Президента запропонувала Метрополітен-опері стати амбасадором української музики – і сучасної, і класичної. Перша леді окремо подякувала за принциповість Метрополітен-опери щодо відмови від співпраці з російськими виконавцями, які підтримують путінський режим. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1082891.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008258-zelenska-zaproponuvala-metropolitanopera-stati-ambasadorom-ukrainskoi-muziki.html>

NV. –2025. – 26 черв. «Головне не дозволити, щоб посипався тил»: засновниця концертів НаШапку Соня Сотник розповіла NV, заради чого щочетверга збирає гостей. – Найденко Ю.

Влітку 2025 року серії благодійних концертів «НаШапку» виповнюється 10 років. У липні в концертах «НаШапку» виступлять стендап-комікеса Веста Гунченко (3 липня), оркестр Головного Управління Національної поліції в Київській області (10 липня), Карач, Fiji Band та Павло Крахмальов (Брати Гадюкіни) (17 липня), Нескорений ПроRock. Олена Теліга: Анжеліка Рудницька, Анна Заклецька, Леся Рой з Телері, Ірина Бутко з BeTwins (24 липня) і secret guest (31 липня). Прийти на концерт може кожен охочий. Єдина умова – покласти посильну суму у шапку, яку кілька разів запускають по залу. В кінці вечора його організатори оголошують зібрану суму. Так спільними зусиллями вдасться допомогти одному, двом або більше пораненим

українським захисникам. Видання пропонує інтерв'ю із засновницею проєкту «НаШапку», радіоведучою Сонею Сотник. Вона розповіла про те, як з'явилася ідея концертів «НаШапку»; якими були перші концерти і наскільки вони трансформувалися; як всі ці роки вдається тримати шалений темп і не набриднути аудиторії; хто з виконавців найактивніший учасник «НаШапку» та чий концерт виявився найпопулярнішим тощо; куди спрямовують всі зібрані кошти. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/lyudi/na-shapku-radioveducha-sonya-sotnik-pro-ideyu-blagodiynih-koncertiv-shchochetverga-50524969.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 25 черв. У Києві стартував польсько-український виставковий проєкт «Різні місця». – Резніченко В.

У Києві в Національному художньому музеї стартувала перша частина польсько-українського мистецького проєкту «Різні місця». Виставка, яка триватиме до 10 серпня, представляє роботи сучасних польських митців і мисткинь, створені до повномасштабного вторгнення, однак актуалізовані новими історичними обставинами. Назва проєкту відсилає до музичного твору американського композитора Стіва Райха «Different Trains» («Різні потяги», 1988), яка порушує тему впливу історичного контексту на особисту долю. Проєкт представляє роботи шістьох польських художників: Мирослава Балки, Барбари Грики, Катажини Козири, Кароля Радзішевського, Вільгельма Сасналя та Моніки Сосновської. Особливу частину експозиції становить відеоробота «Одна хвилина», до якої увійшли фото та відеоматеріали українських митців – військових і волонтерів. Свої візуальні історії надали Євген Арлов, Давид Чичкан, Євген Коршунов, Павло Ковач, Денис Панкратов і Макс Роботов. До експозиції також включено проєкт «The Sky is open», який уперше було представлено 2024 року в Музеї сучасного мистецтва у Варшаві. Кураторами виставки виступили Оксана Баршинова та Вальдемар Татарчук. Друга частина проєкту запланована на листопад 2025 року – вона охопить нові роботи польських митців і ширше представить сучасне українське мистецтво. Ініціаторами проєкту виступили Польський Інститут у Києві, Національний художній музей України, галерея «Лабіринт» (Люблін) та Інститут Адама Міцкевича. Захід реалізовано за підтримки Міністерства культури та національної спадщини Польщі. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevi-startuvav-polsko-ukrajinskij-vistavkovij-projekt-rizni-mistsja.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Фільм «Notre guerre» Леві є кінематографічним свідченням стійкості українців – Точицький. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький відвідав у Парижі спеціальний показ документальної стрічки «Notre guerre2 / «Наша війна», яку створили Бернар-Анрі Леві і Марк Руссел, і наголосив, що це

потужне кінематографічне свідчення стійкості українського народу. Микола Точицький подякував Леві за відданість Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008206-film-notre-guerre-levi-e-kinematograficnim-svidcennam-stijkosti-ukrainciv-tocickij.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. На фестивалі «Миколайчук OPEN» відбулася прем'єра фільму «Троє». – Інф.

У межах міжнародного фестивалю глядацького кіно «Миколайчук OPEN» відбулася прем'єра історичної драми «Троє» режисера Івана Кравчишина. Державне агентство з питань кіно передає, що стрічка закривала захід. Її сюжет розгортається на тлі війни за незалежність України 1917–1921 років. Картину створила компанія Directory Films за підтримки Держкіно. У широкий український прокат фільм вийде до Дня Незалежності – 21 серпня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008321-na-festivali-mikolajчук-open-vidbulasa-premera-filmu-troe.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Фільм «Ти – Космос» покажуть на міжнародному фестивалі у польському Торуні. – Інф.

Показ стрічки режисера Павла Острікова «Ти – Космос» 29 червня відбудеться на Tofifest Film Festival (Польща) у межах секції Must see must be, повідомило у Фейсбуці Державне агентство України з питань кіно. Міжнародний кінофестиваль, який проходить з 28 червня по 3 липня у Торуні, відомий своєю «бунтівною» атмосферою і небажанням дотримуватись канонів кіноіндустрії. Він щорічно презентує незалежне, провокаційне й авторське кіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008187-film-ti-kosmos-pokazut-na-miznarodnomu-festivali-u-polskomu-toruni.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Вийшов перший тизер романтичного фентезі «Мавка. Справжній міф». – Інф.

Команда фільму «Мавка. Справжній міф» представила перший тизер, спеціально створений для прем'єри на купальські свята. Автори відео – режисерка Катя Царик і оператор Юрій Король. Фентезі «Мавка. Справжній міф» продюсують Ірина Костюк та Анна Єлісєєва, сценарій написав Ярослав Войцешек – це команда анімаційного фільму «Мавка. Лісова пісня», що зібрав понад 21 млн дол. у світовому кінопрокаті та став найкасовішим українським фільмом усіх часів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008117-vijsov-persij-tizer-romanticnogo-fentezi-mavka-spravznij-mif.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 25 черв. У Києві відкрили автокінотеатр біля «Сільпо» на Івасюка – вхід вільний. – Гришина Д.; Village Україна. – 2025. – 25 черв. На парковці «Сільпо» на Оболоні безкоштовно показуватимуть українське кіно. – Гуржий В.

Киян запрошують на кіновікенди просто неба «Фари. Попкорн. Кіно», які проходять щоп'ятниці та щосуботи на парковці супермаркету «Сільпо» (проспект Володимира Івасюка, 12п). У програмі – класика, документальні стрічки, комедії, анімація тощо. Перегляд – безкоштовний, але потрібна попередня реєстрація. Найближчим часом покажуть: 28 червня – документальна стрічка «Вусатий фанк» про яскравий період української музики 70-х; 4 липня – стрічка «Стоп-Земля» про перше кохання, шкільні драми та друзів; 5 липня – «Пропала грамота» – українська класика з Іваном Миколайчуком. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114187/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/364127-na-parkovtsi-laquo-silpo-raquo-na-oboloni-bezkoshtovno-pokazuvatimut-ukrayinske-kino>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 25 черв. До Дня Конституції України для киян проведуть безоплатні екскурсії містом, зокрема для людей із порушеннями слуху та для дітей. – Марків Н.; Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Києві до Дня Конституції проведуть безоплатні екскурсії. – Інф.

Управління туризму та промоцій КМДА і Київський центр розвитку туризму підготували сім екскурсій столицею на безоплатній основі, серед яких, дві екскурсії – для дітей віком від 12 років та одна – для людей із порушеннями слуху. Запропоновано: екскурсія «Тисячолітній шлях Конституції» – 27, 28 і 29 червня; екскурсія для дітей «Шляхами українського права» – 27, 28 червня; екскурсія «Конституція – від створення до сьогодення», адаптована для людей із порушеннями слуху – 28 і 29 червня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114158/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008169-u-kievi-do-dna-konstitucii-provedut-bezoplatni-ekskursii.html>

Література

NV. –2025. – 26 черв. Книжка Вікторії Амеліної отримала The Orwell Prize 2025. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 25 черв. Вікторія Амеліна посмертно отримала премію Орвела за книгу про жінок, які фіксують злочини РФ. – Головань Д.

Книжка письменниці Вікторії Амеліної «War & Justice Diary: Looking at Women Looking at War» / «Щоденник війни і правосуддя: Дивлячись на жінок, які дивляться на війну» отримала «The Orwell Prize 2025» у категорії «Політичний нонфікшн». Про це повідомили на сторінці премії в Х. «Незабутня картина людських наслідків війни», – сказав голова журі премії Кім Даррок. Книжка вийшла друком у 2025 році у видавництві «William Collins» з передмовою від канадської письменниці Маргарет Етвуд. У ній поєднуються

щоденникові записи, інтерв'ю, репортажі з місць воєнних злочинів та поезія. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/viktoriya-amelina-zagibla-ukrajinska-pismennicya-posmertno-otrimala-premiyu-orvella-50525124.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/364163-zagibla-vid-rosiyskogo-udaru-nbsp-pismennitsya-viktoriya-amelina-otrimala-premiyu-orvela-nbsp>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Україна візьме участь у міжнародному книжковому ярмарку Liber в Іспанії. – Інф.

Український інститут книги розпочав підготовку до участі України в міжнародному книжковому ярмарку Liber у Мадриді у 2025 році, повідомляє УІК. Цього року Liber проходитиме з 7 по 9 жовтня. В УІК зауважили, що для українських видавців участь у ярмарку в межах національного стенду безкоштовна. Ярмарок відбудеться у форматі B2B, що не передбачає роздрібного продажу книжок, а спрямований на укладення угод, обмін досвідом і налагодження співпраці. У 2024 році національний стенд України був вперше представлений в межах ярмарку Liber 24 у Барселоні. В УІК підкреслили, що це найбільший професійний ярмарок іспаномовної книги у світі й головна подія для книжкового ринку Іспанії та Латинської Америки. Український стенд організовує УІК разом з громадською організацією «Фронтера». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008242-ukraina-vizme-ucast-u-miznarodnomu-knizkovomu-armarku-liber-v-ispanii.html>

NV. –2025. – 26 черв. Справжній козацький блокбастер. В Україні вийшло ілюстроване перевидання «Чорної Ради» Пантелеймона Куліша. – Інф.

До Дня конституції України у видавництві READBERRY вийшло оновлене видання історичного роману Пантелеймона Куліша «Чорна Рада. Хроніка 1663 року». Воно створене у подарунковому оформленні та ілюстроване ліногравюрами художниці-ілюстраторки Софії Навки. Роман доповнений післямовою та коментарями доктора історичних наук, одного із провідних дослідників доби Руїни Віктора Горобця. Його пояснення допомагають розібратися в політичних інтригах і глибше зрозуміти контекст епохи. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/chorna-rada-panteleymon-kulish-u-vidavnictvi-readberry-viyshlo-ilyustrovane-perevidannya-romanu-50524990.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 25 черв. Дмитро Лазуткін – лауреат премії імені Бориса Нечерди – 2025. – Інф.

Цьогорічним лауреатом літературної премії імені Бориса Нечерди став поет Дмитро Лазуткін за поетичну книгу «Будемо жити вічно» (Видавництво Старого Лева, 2024). Літературна премія імені Бориса Нечерди була заснована Лігою українських меценатів, редакцією журналу «Київ» та Одеською організацією НСПУ. Її присуджують за пошуки нової поетичної мови й сміливі

творчі експерименти, за самобутні художні відкриття та утвердження нових напрямків в українській поезії. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/dmytro-lazutkin-laureat-premii-imeni-borysa-necherdy-2025/>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. В Україні проходить Тиждень незалежних книгарень. – Інф.

В Україні з 24 по 30 червня проходить перший Тиждень незалежних книгарень. Подія має на меті підтримати незалежні книгарні та нагадати, що саме вони є культурними осередками українських міст, місцями творчої самобутності наших районів і вулиць. За задумом організаторів, цей тиждень є запрошенням до діалогу, у якому незалежна книгарня постає не як точка продажу, а як точка опори. Тиждень незалежних книгарень об'єднав 20 книгарень-учасниць (перелік тут) з Києва, Одеси, Дніпра, Ірпеня, Черкас, Рівного, Львова та інших міст. Протягом тижня у кожній книгарні-учасниці відбудуться 40 офлайн-заходів: зустрічі з авторами, читання, розіграші, тематичні акції, мерч-обміни. Кожна книгарня формує свою програму, але бере участь у спільній інформаційній кампанії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008096-v-ukraini-prohodit-tizden-nezaleznih-knigaren.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Мистецькі видання про українську культуру на експорт (Книжки про Малевича, Екстер, Примаченко й інших митців стають дієвим інструментом культурної дипломатії). – Самченко В.

«... Укрінформ поговорив про мистецькі видання про українську культуру, що мають експортний потенціал, із директоркою видавництва «Родовід» Лідією Лихач, директором Українського музею в Нью-Йорку Пітером Дорошенком і співробітницею київського Національного музею імені Богдана і Варвари Ханенків Ольгою Апенько, кураторкою виставки «Бентежні роки. Митці з України в Ecole de Paris». Після початку повномасштабної війни Росії проти України переважна більшість музеїв та інших закладів культури в цивілізованих країнах чітко ідентифікують наших митців, відкинувши нав'язані означення «російський» стосовно Казимира Малевича, Олександра Довженка, Олександра Богомазова та інших. Цьому сприяли запит іноземців на інформацію про Україну, яка не здалася ні за три дні, ні за три роки; активізація співпраці науковців і митців; поява книжкових полиць та аудіогідів українською мовою; численні проєкти культурної дипломатії. Однак мало де в музейній крамниці за кордоном відвідувачам потраплять на очі видання англійською чи іншою іноземною мовою про українських митців. Хоча й такі місця є. Колекцію альбомів має Український музей у Нью-Йорку – найбільший музей українського мистецтва в Північній Америці, який у 2022 році очолив Пітер Дорошенко, артменеджер українського походження, відомий у світі, із 2007-го кілька років був президентом приватного мистецького центру в Києві. «Музеї діють для того, щоби знайомити з культурою та прославляти її, – для досягнення цієї мети публікації є ключовими. Український музей у Нью-Йорку

має стійку реєстрації, магазин та онлайн-продаж усіх наших видань», – коментує Пітер Дорошенко. Артменеджер додає, що з минулого року кількість відвідувачів Українського музею в Нью-Йорку зросла на 21 %. Констатує, що успішному закладу потрібні важливі виставки і програми та цілеспрямований маркетинговий план, який збільшує число відвідувачів та залучає фінансову підтримку. «Паралельно каталогізуйте виставки та створіть важливий науковий компонент», – радить Пітер Дорошенко колегам. Український музей у Нью-Йорку має збалансовану виставкову програму, що охоплює всі аспекти української культури: митців XIX та XX століть; сучасних художників – від відомих до початківців; унікальні історичні дослідження; проєкти про війну з Росією. Серед найяскравіших був показ понад 100 картин, унікальних керамічних робіт і вишиванок у проєкті «Марія Примаченко: слава Україні!»... Також у нью-йорському музеї відбулася виставка «Олександра Екстер: сцена – це світ», яка стала у Північній Америці першою персональною виставкою робіт художниці, чийх перші 35 років життя минули в Києві. А в проєкті «Воля: український модернізм» у США позиціонували в українському просторі таких видатних митців початку XX-го століття, як Олександр Архипенко, Давид Бурлюк, Олександр Богомазов, Марія Синякова, Василь Єрмілов, Олександра Грищенко. Ця виставка за океаном стала продовженням зусиль у сфері деколонізації української історії... Засновниця і директорка київського видавництва «Родовід» Лідія Лихач вже понад 20 років популяризує українську культуру різних періодів, видаючи книжки... На видання «Українські мистці Парижа. 1900–1939» трьома мовами, українською, англійською і французькою, перетворилася монографія Віти Сусак – кандидатки мистецтвознавства, кураторки відділу європейського мистецтва XIX–XX століть у Львівській національній художній галереї імені Бориса Возницького. За понад 10 років це видання допомогло ґрунтовно вивчити тему не лише українським дослідникам, а й французьким. А переклади двома іноземними мовами дали змогу знайомитися з нею науковцям багатьох країн, зокрема Швейцарії, Бельгії. Хітами київського видавництва стали ще кілька книг іноземних авторів монографій. Це «Малевич» французького дослідника Жана-Клода Маркаде, що є українською редакцією його франкомовної книги «Malevitch» (1990)... Тим часом головними героями української версії монографії професорки Університету штату Огайо Мирослави Мудрак, що стала книгою «Нова генерація» і мистецький модернізм в Україні», – є Михайль Семенко, Василь Єрмілов, Борис Косарев, Анатоль Петрицький. Далі успішною стала англomовна редакція книги «Kazimir Malevich. Kyiv Period 1928–1930»; упорядницею та авторкою вступної статті стала мистецтвознавець Тетяна Філевська... Ґрунтовні видання мають значний попит у науковців і музейників, бо потрібні для вивчення контекстів мистецьких періодів і явищ, а також налагодження співробітництва між установами різних країн. Тоді як каталоги й артбуки мають ширшу читацьку аудиторію... Продаж книжок, який є усталеним механізмом потрапляння мистецьких видань у закордонні книгозбірні й музейні крамниці, – це загалом складний напрям і забирає немало часу... Постійно доводиться спілкуватися з дистриб'юторськими компаніями,

що формують каталоги видань з усього світу, які можуть зацікавити відомі музеї та бібліотеки. Найуспішніша робота з розповсюдження мистецьких видань про українську культуру нині, на думку Лідії Лихач, – у Франції... Після вимушеного тимчасового переміщення українців, зокрема й музейників, за кордон через початок повномасштабної російсько-української війни, активнішими стали міжособистісні контакти, результатом яких передусім став обмін мистецькими виданнями між інституціями. Поготів – скажімо, в Національному музеї імені Богдана і Варвари Ханенків у Києві нещодавно відкрилася виставка «Бентежні роки. Митці з України в Ecole de Paris», яка відразу має виданий двомовний каталог із об'ємною довідковою інформацією. Ольга Апенько, кураторка виставки, розповідає, що вимушена була два роки з 2022-го мешкати у Франції. У знаменитому Луврі спочатку досліджувала свою тему про європейське декоративно-прикладне мистецтво XVI–XVII століть за короткотерміновим контрактом. Потім в якийсь момент зрозуміли, що київський музей, співробітницею якого є Ольга, і паризький мають спільний проєкт – і почали готувати в Луврі спільну виставку про старовинні ікони з колекції українського Музею Ханенків. Її показували з 14 червня 2023 року. Паралельно, коли в бібліотеці відділу Лувру Ольга побачила з українських видань тільки «Археологічний вісник» 1996 року і каталог НХМУ – терміново зі знайомими й колегами в Україні зібрали 34 книги про українську ікону всіх шкіль із давніх часів до XIX століття... «... І ми на осінь готуємо проєкт «Читальня Ханенків», де представлимо близько тисячі сучасних видань різними мовами, які нам надсилали не лише із Франції, а й із Німеччини, Нідерландів, Польщі. Туди зможуть приходити науковці, музейники, студенти і всі, хто цікавиться мистецтвом». Упродовж останніх років дуже активізувалися міжнародні обміни в музейній справі – і це нагода досягти більшого для України...». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008052-mistecki-vidanna-pro-ukrainsku-kulturu-na-eksport.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Пам'ятка архітектури. Внаслідок ракетної атаки РФ на Дніпро постраждав Будинок органної та камерної музики. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 25 черв. Росіяни пошкодили будинок органної і камерної музики в Дніпрі. – Гриненко В.

24 червня РФ завдала масованого ракетного удару по Дніпру. Постраждав Будинок органної та камерної музики. Про це у коментарі «Суспільне Дніпро» повідомив директор і художній керівник закладу Антон Чернета. Будинок органної та камерної музики – це пам'ятка архітектури національного значення. Він розташований в приміщенні Брянської (пізніше Миколаївської) церкви, зведеної в стилі неокласицизму з елементами бароко до 300-річчя правління російських князів династії Романових у 1913–1915 роках. Автором архітектурного проєкту став єпархіальний архітектор Георгій Туровець, інтер'єр розробив Євстафій Костянтинович. У розписі стін та створенні вітражів брали участь художники В'ячеслав Данилов та Сергій Ісаєв.

У 1985 році церкву реконструювали і у її приміщенні розмістили Будинок органної і камерної музики. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ataka-na-dnipro-24-cherwnya-postrazhdav-budinok-organnoji-i-kamernoji-muziki-foto-50524913.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/364155-rosiyani-poshkodili-budinok-organnoyi-i-kamernoyi-muziki-v-dnippi>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Вашингтоні відбувся вечір, присвячений 100-річчю сучасної української літератури. – Інф.

24 червня в Українському домі у Вашингтоні відбувся книжковий вечір «Боротьба за свободу, захист гідності: 100 років сучасної української літератури». Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в США. Під час заходу були представлені найкращі переклади української класики та сучасної літератури, видані Гарвардським українським науковим інститутом. Від імені посла Оксани Маркарової захід відкрив заступник керівника місії Денис Сенік. Модерувала програму – Катя Смаглій. Серед спікерів: Олег Коцюба – директор друкованих та цифрових публікацій Гарвардського українського наукового інституту; Оксана Луцишина – письменниця, поетеса, доцентка Техаського університету в Остіні; Ніна Мюррей – поетеса, письменниця, перекладачка, програмна директорка Razom Connect; Володимир Рафеєнко – письменник, поет, літературознавець і кінознавець; Микола Рябчук – прозаїк, есеїст, почесний президент Українського ПЕН-клубу. Організатори висловили подяку всім учасникам за змістовні виступи, а також партнерам заходу – Українському дому, Гарвардському українському науковому інституту та Razom for Ukraine – за внесок у популяризацію української культури та посилення голосу України у світі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4008090-u-vasingtoni-vidbuvsav-vecir-prisvacenij-100riccu-sucasnoi-ukrainskoi-literaturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. У Манілі відкрилася українська виставка «Митці на війні». – Інф.

До Дня Конституції України в столиці Філіппін – Манілі – відкрилася виставка «Митці на війні», організована посольством України спільно з Офісом почесного консула. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Республіці Філіппіни. Експозиція, яка триватиме до 28 червня в University of the Philippines Film Institute (UPFI), презентує твори українських митців, створені під час повномасштабної війни. Відвідувачі зможуть побачити фотографії, архівні матеріали, особисті історії, які фіксують незламність, пам'ять і силу духу українського народу. Крім того, в рамках виставки 28 червня відбудеться спеціальний показ українського анімаційного фільму «Мавка». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4008132-u-manili-vidkrilasa-ukrainska-vistavka-mitci-na-vijni.html>

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. Українсько-австралійський книжковий

фестиваль запрошує авторів. – Інф.

3 серпня відбудеться перший в історії Українсько-австралійський книжковий фестиваль, на який запрошуються автори, поети й оповідачі, чії роботи пов'язані з Україною, українською ідентичністю, культурою або діаспорою. Про це йдеться на фейсбук-сторінці Союзу українських організацій Австралії (Australian Federation of Ukrainian Organisations). Захід обіцяє бути знаковою подією для української громади в Австралії. Її особливою родзинкою стане участь відомої української журналістки, голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Ольги Герасим'юк. Фестиваль проходитиме в Українському громадському домі у Мельбурні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4007713-ukrainskoavstralijskij-knizkovij-festival-zaprosue-avtoriv.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 25 черв. «Українську книжкову полицку» відкрили в Батумі. – Інф.

В Українському домі в Батумі (Грузія) відбулося урочисте відкриття «Української книжкової полицки» – частини міжнародного культурного проекту, започаткованого Першою леді України пані Оленою Зеленською. Про це у Фейсбучі повідомило посольство України в Грузії. Книжкову полицку відкрив тимчасовий повірений у справах України в Грузії Роман Яковенко. На полицці вже представлено десятки книг: дитячі історії, поезія, художня література, переклади. Особлива книга серед них – «Дельфі та чарівники», написана письменником і художником Валерієм Пузіком, який нині боронить Україну на фронті. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4008140-ukrainsku-knizkovu-policku-vidkrili-v-batumi.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm